

רשומות

הצעות חוק

20 בדצמבר 1954

221

כ"ה בכסלו תשט"ו

עמוד

40

חוק המיקוח על קידוחי מים, תשט"ו—1954

חוק הפיקוח על קידוחי מים, תשט"ו — 1954

<p>1. בחוק זה — ”באר” — לרבות כל הפירה, קדיחה או מבנה המיועדים להעלאת מים תת-קרקעיים אל פני הקרקע, בין שהושלמו ובין שלא הושלמו ; ”התקנת באר” — לרבות כל שינוי במתקן, במבנה או בציווד שהותקנו בבאר, אם השינוי מיועד להגדיל את תפוקת מימיה ; ”מנהל” — מי שמינהו שר החקלאות להיות מנהל לענין חוק זה.</p>	<p>הגדרות</p>
<p>2. לא יתקין אדם באר אלא לפי רשיון מאת המנהל ובהתאם לתנאי הרשיון (להלן — רשיון קדיחה).</p>	<p>התקנת באר</p>
<p>3. רשאי המנהל לעשות אחד הדברים המנויים להלן, אם היה סבור שהדבר דרוש כדי למנוע דלדול מקורות המים או המלחתם או כדי להבטיח אספקת מים לצרכי בית : (1) לא ליתן רשיון ; (2) ליתן רשיון בתנאים בנוגע לקטרה של הבאר, עמקה, ציורה או לכמות המים שמוותר להפיק ממנה ; (3) לבטל רשיון או להתנות המשך תקפו בתנאים או בתנאים נוספים, והכל — לא יאוחר מאשר חודש ימים אחרי ביצוע שאיבת הנסיון שלאחר התקנת הבאר, כפי שתיקבע בתקנות.</p>	<p>רשיון קדיחה לצורך חיפוש, כריה וכד.</p>
<p>4. מי שניתן לו, לפי פקודת המכרות, רשיון חיפוש, זכות כריה או חוזה חכירה לכריה, והוא מבקש מאת המנהל רשיון קדיחה לצורך החיפוש, הכריה והטיפול במחצבים שנכרו, או לצרכים אחרים הקשורים בכך במישרין — לא יחליט המנהל בבקשתו אלא לאחר התייעצות עם המפקח על המכרות.</p>	<p>עדר על החלטת המנהל</p>
<p>5. מי שנפגע על ידי החלטת המנהל לפי סעיף 3, רשאי תוך ארבעה עשר יום מיום שנמסרה לו ההחלטה בכתב לעורר עליה לפני הממשלה, והרשיון יינתן, או לא יינתן, הכל לפי החלטת הממשלה ובהתאם לתנאים שבה.</p>	<p>פיקוח וכריה</p>
<p>6. המנהל, או מי שהמנהל הסמיכו לכך, רשאי — (1) להיכנס לכל מקום שמצויה בו באר לשם פיקוח על קיום הוראות חוק זה או התקנות שהותקנו לפיו או התנאים שברשיון קדיחה ; (2) לבדוק כל באר, לערוך בה מדידות, לבצע בה ניסויי שאיבה, לקחת דוגמאות מן המים שבה וכן לעשות בה כל פעולת חקר אחרת שיורה עליה שר החקלאות בתקנות.</p>	<p>החזרת המצב לקדמותו</p>
<p>7. (א) הותקנה באר ללא רשיון או שלא בהתאם לתנאיו, רשאי שופט שלום, על פי בקשת המנהל, לצוות על מי שהתקינה או על בעל הקרקע שבה היא נמצאת, או על כל</p>	

¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק צ"ד, עמ' 910.

אדם אחר ששופט השלום יראה לצוות עליו כך, לסתום את הבאר או להחזיר לקדמותו כל שינוי שנעשה בה, הכל לפי הענין.

(ב) היו מתקינים באר שלא על פי רשיון קדיחה או שלא בהתאם לתנאיו, רשאי שופט שלום, על פי בקשת המנהל, לצוות על הפסקת ההתקנת תוך הזמן שקבע בצו.

(ג) שר המשפטים יקבע בתקנות את סדרי הדין בבקשות על פי סעיף זה.

(ד) שופט שלום הנותן צו לפי סעיף זה, רשאי למלא בו ידיו של המנהל או של בא כוחו לבצע את הצו, ואם עשו כך, גובים את הוצאות הביצוע ממי שניתן נגדו הצו, כאילו היו כס שפקודת המסים (גביה) ¹ — פרט לסעיף 12 שבה — חלה עליו.

(ה) מי שניתן לו צו לפי סעיף זה, או מי שמילאו ידיו לבצע צו כאמור, רשאי להיכנס למקום שבו מצויה הבאר ולעשות בה את הפעולות הדרושות לביצוע הצו.

עבירות ועונשין

8. העובר על הוראה מהוראות חוק זה או על תקנה שהותקנה לפיו או על תנאי שברשיון קדיחה, וכן המפריע למנהל, או למי שהמנהל הסמיכו לכך, בהפעלת סמכויותיו לפי סעיף 6, דינו — מאסר ששה חדשים או קנס אלף לירות.

אייחולה

9. בעל זכות נפט לפי חוק הנפט, תשי"ב — 1952, ² דואים אותו כבעל רשיון קדיחה לפי חוק זה לגבי השטח הרשוי או שטח החזקה של זכותו, ולצורך פעולות שהן מטרות נפט כמשמעותן בסעיף 44 לחוק האמור, למעט פרט (6) שבו.

תחולת פקודת בניין ערים, 1986

10. בעל רשיון קדיחה כפוף בפעולותיו להוראות פקודת בנין ערים, 1936, ³ אלא ששר התקלאות, בהתייעצות עם שר הפנים, רשאי להרשות סטיות מאותה פקודה.

ביטול

11. בטלים —

(1) פקודת ההגנה על הספקת המים הציבורית, 1937 ⁴ ;

(2) פסקה (ד) בסעיף 83 לפקודת המכרות ⁵.

ביצוע ותקנות

12. שר התקלאות ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר —

(1) רישום בארות והתקנות שנעשו בהן, ומסירת פרטים הנוגעים להן ;

(2) ביצוען של שאיבות נסיון והפיקוח עליהן ;

(3) ניתוח רישום של עבודות התקנה בבאר ומסירת תסקירים על כך ;

(4) התקנתם והחזקתם של מתקנים למדידת כמויות המים המופקים מבארות ורמת מפלס המים בהם ;

(5) סתימתן של בארות ;

(6) אגרות בעד רשיונות.

ד ב ר י ה ס ב ר

החשיבות הנודעת למקורות המים בפיתוח הארץ, וניצולם הגובר והולך, מעורר את הצורך להטיל פיקוח ממלכתי על פעולה זו שלא תפגע לרעה במקורות אלה. החוק המוצע בא לקיים את ההגנה על מקורות מים תת-קרקעיים מתוך מגמה למנוע את דלדולם או

¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1874.

² ס"ח 109, השו"ב, עמ' 322.

³ ע"ר 1986, תוס' 1 מס' 589, עמ' 153.

⁴ ע"ר 1987, תוס' 1 מס' 711, עמ' 159.

⁵ חוקי א"י, כרך ב', פרק צ"ד, עמ' 910.

המלחתם מחמת ניצול בלתי אחראי. עיקרו — החובה לקבל רשיון לכל קדיחת באר או לכל שינוי בבאר המיועד להגדיל את תפוקת מימיה.

רשיון זה יינתן מאת המנהל, שיתמנה לצורך חוק זה על-ידי שר החקלאות. אין המנהל רשאי לסרב ליתן רשיון, או להתנותו בתנאים, אלא אם התקנת הבאר עלולה לגרום לדלדולם או להמלחתם של מקורות המים, או לפגוע בהספקת המים לצרכי בית. כן רשאי הוא לאחר התייעצות עם המפקח על המכרות לסרב לתת רשיון כאמור לבעלי רשיונות לחיפוש מחצבים וזכויות כרייה של מחצבים — למעט בעלי זכויות נפט לפי חוק הנפט, תשי"ב — 1952 — המבקשים לקדוח מים לצרכי פעולותיהם. על החלטת המנהל בכל אחד מן המקרים האמורים אפשר לערר לפני הממשלה.

כדי לא לפגוע בזכויותיהם של בעלי זכויות נפט הנתונות להם לפי חוק הנפט, תשי"ב — 1952, קובע החוק המוצע, שבמידה שהדבר דרוש לצרכי פעולות הקשורות בחיפושי נפט וקידוחו כאמור בסעיף 44 לחוק האמור, רואים אותם כאילו ניתן להם רשיון קדיחה לפי החוק המוצע.

בכל מקרה של קדיחת באר או שינוי בה ללא רשיון, או שלא בהתאם לתנאיו, יכול שופט שלום לצוות על הפסקת ההתקנה ועל החזרת המצב לקדמותו. ניתן צו כזה, רשאי שופט השלום להסמיך את המנהל או את בא כוחו לבצע את הצו.